

The Gleaner

Vol 1 (1963)

Η «Συνοπτική έκθεσις των Κασσίων αγώνων» του Ν. Γρηγοριάδη

Ν. Γ. Μαυρής

doi: [10.12681/er.9605](https://doi.org/10.12681/er.9605)

Copyright © 2016, Ν. Γ. Μαυρής

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Μαυρής Ν. Γ. (2016). Η «Συνοπτική έκθεσις των Κασσίων αγώνων» του Ν. Γρηγοριάδη. *The Gleaner*, 1, 266–267. <https://doi.org/10.12681/er.9605>

Η “ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΣΣΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ,, ΤΟΥ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

[Ἡ συλλογὴ τῶν ἑλληνικῶν βιβλίων μου ἐπλουτίσθηκε πρόσφατα μὲ τὸ ἀκόλουθο φυλλάδιο: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΣΣΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ.—ὑπὸ Ν. Γρηγοριάδου, Κασσίου. Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Ν. Βαρβαρέσου. (Βλ. Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκος, *Προσθήκες*, ἀρ. Α63). Ἡ Βιβλιογραφία Γκίνη - Μέξα δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὴν χρονολόγησίν του, γιὰτι παρῴσιάζει τὸ τυπογραφεῖο Βαρβαρέσου ἀπὸ τὰ 1845 καὶ πέρα (1845 - 1854 Ἐρμούπολη, 1855 Ἀθήνα, 1856 - 1863 Ἐρμούπολη). Προκειμένου λοιπὸν νὰ ἐπιλυθοῦν μὲ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπο τὰ σχετικὰ βιβλιογραφικὰ προβλήματα, παρεκάλεσα τὸν Κύριο Ν. Μαυρῆ, διπλὰ ἀρμόδιο στὴν περίστασι αὐτὴν, νὰ ἐξετάσει τὸ φυλλάδιο καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπεύθυνα γι' αὐτό. Ἀκολουθεῖ τὸ σημεῖωμα τοῦ ἐκλεκτοῦ λογίου, μὲ τὸ ὁποῖο ξεκαθαρίζουν ὄσες ἀπορίες γεννᾷ τὸ δημοσίευμα. Κ. Θ. Δ.].

Τὸ φυλλάδιον τοῦτο δέον, ὅπωςδῆποτε, νὰ συμπεριληφθῆ εἰς τὰς προσθήκας τῆς Βιβλιογραφίας Γκίνη - Μέξα, ὡς ἐκδοθὲν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1844 καὶ 1862.

Τοῦτο τεκμαίρεται, ἀφ' ἑνὸς διότι ἡ εἰς τὴν σ. 8 φράσις: «Παρευρεθεῖς πάλιν κατὰ τὸ 1843 εἰς τὴν Ἐθνικὴν... Συνέλευσιν», ἀποκλείει τὴν περίπτωσιν τῆς πρὸ τοῦ 1844 ἐκδόσεώς του, ὅπως, ἐξ ἄλλου ἀποκλείεται νὰ ἐξεδόθῃ μετὰ τὸ 1862 καθότι τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀπέθανεν ὁ συγγραφέας. («Ἐπιτροπικόν» Ἐλλ. Προξενείου Ρόδου 20 Ὀκτ. 1865 εἰς Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν, Ἐθν. Βιβλιοθήκης, Φάκελλος Ν. Γρηγοριάδῃ ἀρ. 23441).

Διὰ τὸν καθορισμὸν ὁμῶς ἀκριβεστέρας χρονολογίας ἡ πρώτη φράσις τοῦ κειμένου μᾶς παρέχει σημαντικωτάτην ἔνδειξιν: «Εἰς περιστάσεις—γράφει—καθ' ἃς ἤδη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἀγῶνων καὶ θυσιῶν παντὸς τόπου ὑφώσαντος τὰ ὄπλα. Ἰσως εἶναι δίκαιον, νὰ ὑποβάλω καὶ ἐγὼ ὀλίγα τινα διὰ τῆς δημοσιότητος, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ κοινοῦ καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς Κυβερνήσεως». Εἰς δὲ τὰς σσ. 11 καὶ 12 ὁμιλεῖ διὰ τοὺς παραγωνρισθέντας καὶ ἀδικηθέντας Κασίους Ἀγωνιστὰς—μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατελέ-

γετο—και ζητεί από την Κυβέρνησιν τὴν ἀναγνώρισιν και δικαίωσιν των.

Κατὰ τὴν περίοδον ὅμως 1844 - 1862, μόνον ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις τῆς Γ' Σεπτεμβρίου ἠσχολήθη μετὰ τὰ ζητήματα αὐτά. Τὸ θέμα τῆς Κάσου ἀνεκινήθη, πράγματι, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 26 Φεβρ. 1844 (σ. 561 και 564 τῶν Πρακτικῶν) και ἐξεδόθησαν ψηφίσματα περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀμοιβῆς τῶν Ἀγωνιστῶν. Πρὸς ἐκτέλεσιν σχετικοῦ ψηφίσματος ἐδημοσιεύθη τὸ Β. Δ. τῆς 18 Νοέμβ. 1845: «Περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνισαμένων και θυσιασθέντων» δι' οὗ ὠρίζετο Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐξετάσῃ «τὰς μὴ ἐξακριβωθείσας ἢ ἐξακριβωθείσας και μὴ ἐκτελεσθείσας ἀπαιτήσεις τῶν Ἀγωνιστῶν», ἐνώπιον τῆς ὁποίας κατέφυγεν μάλιστα και ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς, δι' αἰτήσεώς του τῆς 17 Μαΐου 1846 (Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν, ἔνθ. ἀνωτ., ἀρ. 23419).

Ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ἀνωτέρω δικαιολογημένη εἶναι, φρονοῦμεν, ἡ ὑπόθεσις ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐξέδωκε τὸ φυλλάδιον αὐτὸ οὐχὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβ. 1845 ἀλλὰ, ὡς ρητῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν πρώτην φράσιν του, κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις «ΕΣΚΕΠΤΕΤΟ» τὴν προδοῖν εἰς τὴν σχετικὴν ἐνέργειαν και ἐπομένως πρέπει τὴν ἔχῃ ἐκδοθῆναι τοῦτο ἐν Ἀθήναις μετὰ τὸν Μαρτίου 1844 και Νοεμβρίου 1845.

Ν. Γ. Μαυρῆς